

▶▶ Inleiding

Opbouw Muziek Meester!

Muziek Meester! verschijnt in twee delen inclusief een cd-rom.

Deel 1: basis

Deel 1 bestaat uit een thematisch deel A en een theoretisch-didactisch deel B. De thema's in deel A sluiten op eenvoudige wijze aan bij andere vak- en vormingsgebieden van de opleiding. In deze themahoofdstukken staat het verwerven van een aantal algemene competenties centraal. Het theoretisch-didactisch deel B biedt een didactisch georiënteerde benadering van het muziekonderwijs op de basisschool. Hierin komen de vakspecifieke competenties aan bod. Deel B opent met een hoofdstuk waarin de noodzakelijke muziektheorie is samengevat.

Deel 2: differentiatie

Deel 2 is bedoeld voor studenten die kiezen voor een differentiatieprogramma muziek. Ook als je iets verder wilt en kunt gaan dan deel 1 kun je hierin veel informatie en inspirerende voorbeelden vinden voor je huidige en komende onderwijspraktijk. De volgende onderwerpen komen aan bod: muziekonderwijs en opvoeding, vorm, betekenis, musicals, muziek in samenhang, leerlijnen.

Cd-rom

Op de bijgeleverde cd-rom vind je alle stagelessen bij deel 1 (A en B) en bij deel 2 (C).

Daarnaast staan er heel veel muziekvoorbeelden op de cd-rom. We hebben gekozen voor een zo breed mogelijk luisterrepertoire: pop, klassiek, modern, niet westers. Deze muziekvoorbeelden verduidelijken de leerstof in het boek en maken tevens deel uit van de stagelessen. Je kunt de voorbeelden alleen via een computer beluisteren (of met een dvd-speler). De cd-rom bevat daarom een programma waarmee je de muziekvoorbeelden voor de stageschool als een gewoon audiobestand op een cd kunt branden.

Ten slotte vind je op de cd-rom een aantal videoregistraties van stagelessen, gegeven door studenten. Je kunt deze lessen in het geheel bekijken of onderdelen ervan apart bestuderen. Verschillende zoekmogelijkheden zorgen ervoor dat je snel dat fragment kunt vinden waarnaar je op zoek bent.

▶▶ Hoe werk je met deze methode?

Opleidingsvisie

De volgorde waarin je de hoofdstukken in dit boek gaat bestuderen, is afhankelijk van de manier waarop jouw Pabo-opleiding werkt: vraaggestuurd, in thema's, of volgens een vakgerichte benadering.

Competentiegericht opleiden

Op de basisschool word je als beginnend docent beoordeeld op je competenties: datgene wat je in de klas laat zien, doet en (bewust) nalaat. Voor muziek zijn de competenties: zingen met kinderen; leerlingen naar muziek laten luisteren en er zinvol met ze over praten; instrumenten in de les gebruiken (muziek maken), de geschreven muziektaal verkennen (muziek lezen en noteren), beweging inzetten bij je lessen. Die competenties zijn vermeld in deel B, het didactiekgedeelte van dit boek en voorzien van verschillende niveaus van beheersing.

Als eerstejaars student werk je wel met alle deelcompetenties voor muziek, maar in de loop van de opleiding groei je naar een hoger beheersingsniveau. Wat nu het vereiste niveau van beheersing moet zijn, wordt (mede) door de opleiding bepaald. De aankruisschema's bij de competenties helpen je om jezelf een overzicht te geven van de competenties die je al verworven hebt.

De niveaus van beheersing vind je ook in de stagelessen. Deze vermelding geeft je inzicht in de moeilijkheidsgraad of complexiteit van een te geven les. Meer dan een aanduiding kan het niet zijn: een relatief eenvoudige les op niveau 1 kan door een expert op een veel hoger niveau worden gebracht. Maar een relatief simpele les kan door een student die er niet in slaagt om contact met kinderen te leggen, totaal mislukken.

Opdrachten

Tijdens een muzikles voer je activiteiten uit die een beroep doen op je kennis, creativiteit, inventiviteit en verbeeldingskracht. Als student regisseur je daarbij je eigen leerproces. Om deze zelfsturing mogelijk te maken vind je in het boek diverse opdrachten. In fermate-opdrachten wordt je gevraagd om te reflecteren op een bepaald onderwerp.

De andere opdrachten voer je individueel of met andere studenten uit. Het uitvoeren van deze opdrachten helpt je om competent te worden. Beschouw ze daarom eerder als suggestie dan als een noodzakelijke verplichting. De opdrachten vragen in een aantal gevallen om een schriftelijke verwerking. Op sommige opleidingen zal de docent aangeven welke opdrachten er gemaakt moeten worden, op andere opleidingen wordt het aan jezelf overgelaten. In de meeste gevallen kun je ze voor je portfolio gebruiken. Dat geldt zeker voor de ‘meesterwerk’-opdrachten aan het eind van de hoofdstukken. Deze opdrachten hebben een meer overstijgend karakter waarmee je je competentie kunt aantonen.

Iconen

Je treft in *Muziek Meester!* een aantal iconen aan die verwijzen naar specifieke opdrachten, naar ander hoofdstukken of naar de cd-rom.

B1 Dit icoon in de kantlijn naast de leestekst van deel A verwijst naar andere hoofdstukken waarin je meer informatie kunt vinden over het betreffende onderwerp.

 Fermate-opdracht: een fermate is een muzikaal teken waarbij de muzikale beweging even stilstaat. Een fermate-opdracht is een opdracht waarbij je wordt gevraagd even ‘stil te staan’ bij een bepaald onderwerp.

Stageles De stagelessen leggen een relatie tussen de praktijk en de leerstof. De lessen kun je via de cd-rom verkennen en uitprinten.

Videoles In de videolessen op de cd-rom kun je een aantal didactische werkvormen en vaardigheden die in de hoofdstukken aan de orde komen in de praktijk bekijken.

Muziekvoorbeeld Vanuit het boek verwijzen we naar bijna 200 muziekvoorbeelden die je via de cd-rom kunt beluisteren.

We hopen dat je het vak leert en dat je ook veel plezier zult beleven aan het muzikaal werken met kinderen in de basisschool.

Meesters in muziek:

Rinze van der Lei, Frans Haverkort en Lieuwe Noordam.

januari 2004